[2018] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 347

ਐੱਚ. ਵੀ. ਨਿਰਮਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਆਰ. ਸ਼ਰਮੀਲਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 881 ਆਫ 2018)

25 ਜਨਵਰੀ, 2018

[ਆਰ. ਕੇ. ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਅਭੈ ਮਨੋਹਰ ਸਪਰੇ, ਜੇਜੇ.]

ਕਰੇਗਾ:
ਮੁਦਾਲਾ ਨੰਬਰ 1 ਵੱਲੋਂ ਮੁਦਾਲਾ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੰਡ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ - 20.5.1995 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ - ਸਮਝੌਤਾ - ਮੁਦਈ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਉਸ 'ਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ 12.3.1980 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸ਼ਡਿਊਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਲਕ ਸੀ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਮੁਦਈ 12.3.1980 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ। ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ: ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਮੁਦਲੀ ਨੇ 12.3.1980 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ s ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ। ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 68 - ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਸਮਝੌਤਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਉਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਵਸੀਅਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੂੰ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਮਾਲਕ ਹੈ।

ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ

1. ਮੁਦਈ 12.03.1980 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਉਲਟ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। 12.03.1980 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਸੀ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪਿਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨਾਬਾਲਗ ਧੀ-ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਨਾਬਾਲਗ ਪੁੱਤਰ-ਮੁਦਾਲੇ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਚਲਾਇਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਪਿਤਾ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਆਪਣੇ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਨੇਹ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ। ਨਾਬਾਲਗ ਧੀ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਵੱਲੋਂ 12.03.1980 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਸਧਾਰਨ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੜੱਪਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਛੋਟੇ ਸਨ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਉਮੀਦ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੜੱਪਣ ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਵਸੀਅਤ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ। [17 ਲਈ][351- ਡੀ-ਐੱਫ]

2. ਇਹ ਸਬੂਤ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ 12.03.1980 ਦੀ ਅਸਲ ਵਸੀਅਤ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ

ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਲ ਵਸੀਅਤ ਮੁੱਦਈ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਸਦੀ ਹੋਂਦ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਮੁੱਦਈ ਦੁਆਰਾ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। [17 ਲਈ][351- ਐੱਫ-ਜੀ]

3. ਮੁਦਈ ਨੇ 12.03.1980 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 68 ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ। ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਨ। [17 ਲਈ][351- ਜੀ-ਐੱਚ]

4. ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ 20.05.1995 ਦੀ ਬਾਅਦ ਵਾਲੀ ਵਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ 12.03.1980 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਤੱਥ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। 20.05.1995 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਵਿੱਚ 12.03.1980 ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਵਸੀਅਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ 12.03.1980 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਸੀ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਵਸੀਅਤ ਉੱਤੇ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਬਾਅਦ ਵਾਲੀ ਵਸੀਅਤ ਵਿੱਚ 12.03.1980 ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। [17 ਲਈ] [351- ਐੱਚ; 352-ਏ-ਬੀ]

5. ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ 1996 ਦੇ ਓਪਰੇਟਿੰਗ ਸਿਸਟਮ ਨੰ..7266 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 25.01.1997 ਦੇ ਸਮਝੌਤਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਉਸ 'ਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ 12.03.1980 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਵਸੀਅਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮਾਲਕ ਹੈ। [17 ਲਈ] [352-ਬੀ-ਸੀ]

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2018 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 881।

ਬੰਗਲੌਰ ਵਿਖੇ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 20.09.2011 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਆਰ.ਐਫ.ਏ. ਨੰਬਰ 1128/2008।

ਆਰ. ਐੱਸ. ਹੇਗੜੇ, ਗਿਰੀਸ਼ ਅਨਾਥਮੂਰਤੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਫਰਹਤ ਜਹਾਂ ਰਹਿਮਾਨੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵੈਜਯੰਤੀ ਗਿਰੀਸ਼, ਐਡਵੋਕੇਟ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਐਚ. ਐਨ. ਨਾਗਮੋਹਨ ਦਾਸ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸ਼ੇਖਰ ਜੀ. ਦੇਵਾਸਾ, ਮਨੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ, ਨਵੀਨ ਨਾਗਾਰਜੁਨ, ਮੈਸਰਜ਼। ਦੇਵਾਸਾ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਐਸ. ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਭੈ ਮਨੋਹਰ ਸਪਰੇ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ।

ਐੱਚ. ਵੀ. ਨਿਰਮਲਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਆਰ. ਸ਼ਰਮੀਲਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

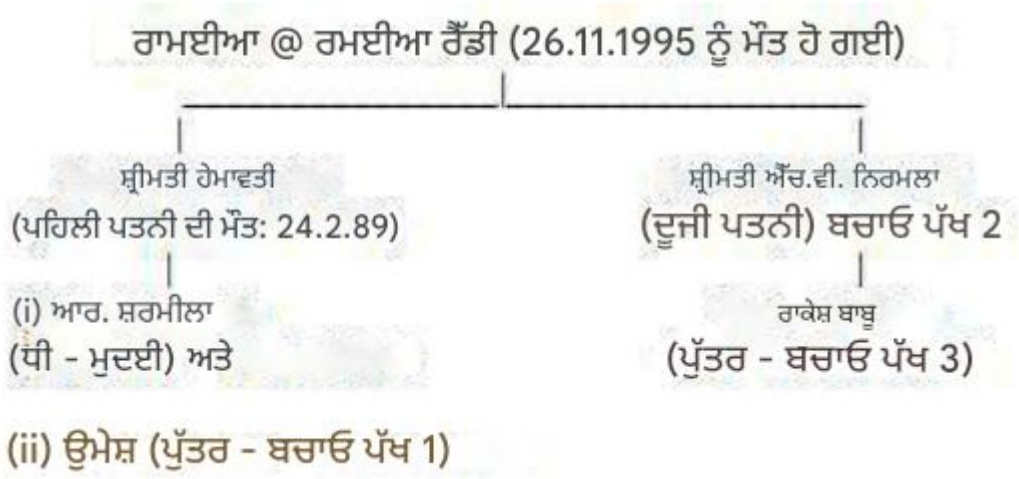
1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਇਹ ਅਪੀਲ 20.09.2011 ਨੂੰ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬੰਗਲੌਰ ਵਿਖੇ ਆਰ.ਐਫ.ਏ. ਨੰ. 1128 ਆਫ਼ 2008 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ।

3. ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ, ਹੇਠਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

4. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਡਿਫੈਂਡੈਂਟ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਿਪਾਂਡੈਂਟ ਨੰਬਰ 1 ਮੁੱਦਈ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਪਾਂਡੈਂਟ ਨੰਬਰ 2 ਡਿਫੈਂਡੈਂਟ ਨੰਬਰ 1 ਹੈ, ਜਿਸ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ ਅਪੀਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

5. ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕੁਝ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ - ਰਮਈਆ। ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਰੁੱਖ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ।

6. ਰਮਈਆ ਰੈੱਡੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਪਤਨੀਆਂ ਸਨ, ਪਹਿਲੀ - ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ। ਹੇਮਵਤੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ-ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਿਰਮਲਾ। ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ - ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ। ਹੇਮਾਵਤੀ, ਇੱਕ ਧੀ-ਸ਼ਰਮਿਲਾ (ਮੁਦਈ) ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ-ਉਮੇਸ਼ (ਮੁਦਾਲਾ ਨੰ.1) ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜੀ ਪਤਨੀ-ਨਿਰਮਲਾ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ-ਰਾਕੇਸ਼ ਬਾਬੂ (ਮੁਦਾਲਾ ਨੰ.3) ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ। ਉਸਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ ਹੇਮਾਵਤੀ ਦੀ ਮੌਤ 24.02.1989 ਨੂੰ ਹੋਈ ਅਤੇ ਰਮਈਆ ਦੀ ਮੌਤ 26.11.1995 ਨੂੰ ਹੋਈ।

7. 11.10.1995 ਨੂੰ, ਉਮੇਸ਼ (ਮੁਦਾਲੇ ਨੰਬਰ 1) ਨੇ ਓ.ਐਸ. ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਨਿਰਮਲਾ ਅਤੇ ਰਾਕੇਸ਼ ਬਾਬੂ ਵਿਰੁੱਧ 1996 ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰ. 7266। ਇਹ ਸੂਟ ਸੀ

7. 11.10.1995 ਨੂੰ, ਉਮੇਸ਼ (ਮੁਦਾਲੇ ਨੰਬਰ 1) ਨੇ ਓ.ਐਸ. ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਨਿਰਮਲਾ ਅਤੇ ਰਾਕੇਸ਼ ਬਾਬੂ ਵਿਰੁੱਧ 1996 ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰ. 7266। ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਵਰਗੀ ਰਮਈਆ ਰੈਡੀ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ 20.05.1995 ਦੀ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਮਈਆ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਤਿੰਨ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

8. ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ 25.01.1997 ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

9. 04.11.2000 ਨੂੰ, ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਧੀ ਸ਼ਰਮੀਲਾ ਨੇ ਨਿਰਮਲਾ, ਉਮੇਸ਼ ਅਤੇ ਰਾਕੇਸ਼ ਬਾਬੂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਿਟੀ ਸਿਵਲ ਜੱਜ, ਬੰਗਲੌਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 2000 ਦੇ ਓਐਸ ਨੰਬਰ 7592 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਉੱਠਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਸ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਸੀ ਕਿ 1996 ਦੇ ਓਪਰੇਟਿੰਗ ਸਿਸਟਮ ਨੰ.7266 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ 25.01.1997 ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਉਸ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਕਿ ਉਹ ਰਮਈਆ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ 12.03.1980 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਲਕ ਹੈ।

10. ਤਿੰਨਾਂ ਮੁਦਾਲਿਆਂ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ 12.03.1980 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ 25.01.1997 ਨੂੰ ਓ.ਐਸ. ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। 1996 ਦਾ ਨੰ. 7266। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁੱਦੇ ਤੈਅ ਕੀਤੇ। ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 28.08.2008 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਦਈ 12.03.1980 ਦੀ ਅਸਲ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਸਫਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਫ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 12.03.1980 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

11. ਮੁਦਈ, ਆਪਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਿਆਂ, ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ ਅਪੀਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

12. ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ/ਫਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ/ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੁੱਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ 12.03.1980 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਅਨੁਸਾਰ ਘੋਸ਼ਣਾ

ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਲੈ ਕੇ ਇਹ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।

13. ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਨੂੰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਮ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਪਣੇ ਤਰਕ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ।

14. ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਇੱਕ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਕੀ ਮੁੱਦਈ (ਇੱਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1) 12.03.1980 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ।

15. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁੱਦਈ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁੱਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

16. ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਤਰਕ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1, ਭਾਵ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ (ਮੁਦਾਲੇ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3) ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਦਈ 12.03.1980 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਉਲਟ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ।

17. ਪਹਿਲਾਂ, 12.03.1980 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਹੈ। ਦੂਜਾ, ਇਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪਿਤਾ-ਰਮੱਈਆ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨਾਬਾਲਗ ਧੀ-ਸ਼ਰਮੀਲਾ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਨਾਬਾਲਗ ਪੁੱਤਰ-ਉਮੇਸ਼ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫਾਂਸੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਤੀਜਾ, ਜਦੋਂ ਰਮਈਆ - ਪਿਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਆਪਣੇ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਨੇਹ ਦੀ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਵਸੀਅਤ ਹੈ। ਚੌਥਾ, ਨਾਬਾਲਗ ਧੀ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਵੱਲੋਂ 12.03.1980 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਸਧਾਰਨ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੜੱਪਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਛੋਟੇ ਸਨ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਉਮੀਦ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੜੱਪਣ ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਵਸੀਅਤ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ। ਪੰਜਵਾਂ, ਇਹ ਸਬੂਤ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ 12.03.1980 ਦੀ ਅਸਲ ਵਸੀਅਤ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਛੇਵਾਂ, ਇਸ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ। ਸੱਤਵਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਲ ਵਸੀਅਤ ਮੁੱਦਈ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਸਦੀ ਹੋਂਦ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਮੁੱਦਈ ਦੁਆਰਾ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਕੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਅੱਠਵਾਂ, ਮੁਦਈ ਨੇ 12.03.1980 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 68 ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ

ਸਬੂਤ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਨ। ਨੌਵਾਂ, ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ 20.05.1995 ਦੀ ਬਾਅਦ ਵਾਲੀ ਵਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ 12.03.1980 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਤੱਥ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, 20.05.1995 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਵਿੱਚ 12.03.1980 ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਵਸੀਅਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ 12.03.1980 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਸੀ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਵਸੀਅਤ ਉੱਤੇ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਬਾਅਦ ਵਾਲੀ ਵਸੀਅਤ ਵਿੱਚ 12.03.1980 ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦਸਵਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ 1996 ਦੇ ਓਐਸ ਨੰਬਰ 7266 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 25.01.1997 ਦੇ ਸਮਝੌਤਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਹ ਉਸ 'ਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ 12.03.1980 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਵਸੀਅਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮਾਲਕ ਹੈ।

18. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ 12.03.1980 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ ਅਤੇ 20.05.1995 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਅਤੇ 25.01.1997 ਦੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਓ.ਐਸ. ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਹੋਈ ਸੀ। 1996 ਦੇ ਨੰ. 7266 ਮੁਦਈ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹਨ।

19. ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ, ਜੋ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਕਲਪਨਾ ਕੇ. ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ